

Brustad vurderer asylpraksis

Kommunalminister Sylvia Brustad (a) visste ikke at Norge var alene om å la asylsøkere som blir kastet ut av landet, betale for politiskortet. Nå vurderer hun å endre reglene.

Faksimile fra Aftenposten sist fredag.

fakta

Paragraf 46
▼ Den ti år gamle paragraf 46 i Utlendingsloven hjemler beslag i penger for å dekke billetter både til den som kastes ut og til eskorten.
▼ For to uker siden måtte en kurdisk familie betale 90 000 kroner for å dekke utgiftene til at syv politimenn fløy sammen med dem hjem.
▼ Ali Mozaffar, som i 1998 ble tvangshjemsendt til Iran bare 17 år gammel, kreves nå for 80 000 kroner til å dekke flybillettene til lege, politimenn og seg selv.

for utlendingsaker. Foreløpig vet jeg ikke hva jeg skal mene om dette. Jeg ønsker imidlertid ikke å bli koblet mot noen av de konkrete sakene som har vært fremme i media i det siste.
- Det er politiet selv som avgjør hvor mange politifolk det er behov for ved hver enkelt eskorte. Synes du dette fungerer greit uten spesielle retningslinjer?
- Ingen sak er lik. Det blir uansett lite hensiktsmessig dersom politikere skal lage en streng mal for dette. Jeg mener at politiet bør få mulighet til å vurdere og avgjøre dette selv. - Hvorfor praktiseres bestemmelsene i Utlendingsloven så forskjellig fra

politidistrikt til politidistrikt? Asker og Bærum ikke har besluttet penger fra asylsøkere i det hele tatt i år, mens Oslo-politiet gjør det hele tiden.

I grenseland

- Ulik praksis skal det ryddes opp i med en gang. Dette ligger egentlig i grenseland mellom justisministerens og mitt arbeidsområde. Jeg har snakket med Harlem og hun har sagt at dette skal det bli slutt på. Jeg har ingen forutsetninger for å vite hvorfor reglene blir praktisert ulikt.

Visepolitimester Sveinung Sponheim har ansvaret for utlendingsseksjonen i Oslo politidistrikt. Han vil ikke ha noen formening om reglene han håndhever, men sier i en kommentar at de tar betaling fordi loven krever at de skal gjøre det.

- Vi sparer en hel masse penger for staten. Tidligere var det et problem at noen spekulerte i at staten ville betale regningen for dem. Det var også bakgrunnen da denne paragrafen i loven ble innført. Så lenge justisdepartementet har akseptert den måten vi gjør det på, forholder vi oss til det, sier Sponheim til Aftenposten.

trond.viken@aftenposten.no

Den kalles Larviks lille Atlantis, og sank i Farrisvannet under en hundreårsflom natten til 3. september 1653. Nå er restene av et av renessansens største praktverk i Norge gjenfunnet.

Jernskjeggs borg funnet

PER ANNAR HOLM
MORTEN RAKKE (foto)
Larvik

Senest i går ettermiddag ble det gjort flere myntfunn ved bredden av Farrisvannet hvor Fresjeborgen lå på en grunn av sand og leire.

Den ene mynten er datert 1595, som man antar må ha vært borgens absolutte tidsperiode. Ja, selveste Oslo-bispen Jens Nielsen kom ned til Larvik ens ærend for å døpe adelsmannen Jernskjeggs sønn.

For borgens historie er også fortellingen om den danske adelsmannen Peder Iverssøn Jernskjegg, som i mange år var i tjeneste hos hovedstaden på Akershus, Mogens Gyldestjerne.

Men da ekskong Christian II innfant seg med en stor flåte i Oslo i et forsøk på å ta tilbake i hvert fall ett av sine tidligere riker, satset Jernskjegg på gal hest og mistet sine privilegier.

Kong Frederik så likevel i nåde til ridder Jernskjegg, som hadde giftet seg med Karen Galde til Tomb, og ridderen bosatte seg på Helgøya i Mjøsa.

I 1540 fikk han kongens tillatelse til å kjøpe et område i søndre Vestfold, og ved Farrisvannets sydlige ende bygde han «Fresjeborg». Den ble senere Fresjeborgen, forløperen til grevskapet Treschow på Fritzhøhus i Larvik.

Sannsynligvis besto borgen av to hovedbygninger på to eller tre etasjer, her var eget kapell eller kirke, og det er brukt teglstein med glasar og klebersten i de meget påkostede bygningene.

«Jernskjegg ble raskt rik på gull og grønne skoger. Det siste ga det første», heter det i én av flere artikler som Aftenposten trykket om jakten på borgen i 1960. Den gang finansierte avisen en større aksjon hvor dykkere ble satt inn for å lete etter ruinerne, men først nå er man sikre på å ha funnet stedet hvor borgen lå.

På 1600-tallet kom borgen over i Niels Langes eie, men før det hele forsvant på sjøen var det slutt på de overdådige festene i borgens ballsal med 60 til bordis, og lektorene som var sendt opp fra Kongens by hadde forlenget dratt tilbake til København.

Ny leteaksjon

Helt siden 1850 har det systematisk vært lett etter borgen. Den gang ble det funnet en sølvskje med Jernskjeggenes monogram på bredden av sjøen, og siden har sagnet om renessanseborgen levd i Larvik-distriktet.

Hva har så en ambulansesjåfør, en kvinnelig snekker og en journalist til felles? Jo, de elsker å grave i fornminner og lokalhistorie.

Og mens de i går likevel ventet på pressen fant de tre eldgamle mynter og store mengder klebersten på stedet borgen må ha ligget.

Journalist Per Nyhus i Østlands-

Leter videre. Arne Schau (t.v.), Nina Grønnerød og Per Nyhus graver i jorden etter flere gjenstander som stammer fra Fresjeborgen.

posten og ambulansesjåfør Arne Schau er drivkraftene bak nystartede Fresjeborgens venner, og det var ikke tilfeldig at det var akkurat disse som gjorde gårdsdagens funn etter at snekker Nina Grønnerød hadde fått los med metalldektoren.
Men det haster å fravriste Fresjeborgen dens hemmeligheter. Etter at Treschow-Fritzhøhus nå har lagt ned sitt enorme anlegg for trevirke ved Farrisvannet, har planene om et turistanlegg i området skutt fart.
- Vi vet at området var svært kupert på 1600-tallet, og vannlinjen gikk høyere. Fresjeborgen må ha ligget mellom Jomfruhalvøya med rukkubben og dagens E 18, sier lidsjelen Per Nyhus.
I går ettermiddag kunne Fresjeborgens venner slå ned et skilt hvor det står at i dette området lå renessanseborgen. Interesserte han også

lese mer på deres hjemmeside: www.fresjeborgen.com per.annar.holm@aftenposten.no

Røkke må kjøpe minst én Kværner-aksje

For å delta på Kværners ekstraordinære generalforsamling må Aker Maritime kjøpe minst én Kværner-aksje før klokken 12.00 i morgen. Da kan de stemme for 26,4 prosent.

lingen er på fredag, er siste frist for påmelding klokken 12.00 i morgen.
Men hvor mange aksjer man kan stemme for er helt uavhengig av antall aksjer man eier på den dagen påmeldingsfristen er. Det er antall aksjer som en aksjonær eier på selve generalforsamlingsdagen, som tilsvarer antall aksjer vedkommende får stemme for.

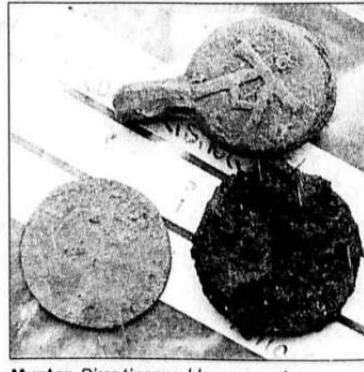
Kan vente
Aker Maritime, hvor Kjell Inge Røkke eier 63 prosent, trenger dermed bare å kjøpe én aksje innen fristen i morgen for å være sikret deltagelse. Dermed kan de vente helt frem til klokken 12.00 fredag med å innløse alle eller bare deler av de opsjonene de besitter. Røkke-selskapet har gjennom finansielle instrumenter, som blant annet opsjoner, sikret seg

retten til å kjøpe 26,4 prosent av Kværners aksjer innen 12. oktober og 22. desember.

Rentene løper

Siden Aker Maritime ennå ikke har innløst noen av opsjonene er de så langt ikke aksjonær i Kværner. Dermed har de ikke muligheten til selv å stemme ned et forslag som har til hensikt å gjøre det umulig for Røkke å passere 30 prosent i Kværner. Når som helst kan styreformann Røkke eller konsernsjef Sverre Skogen kjøpe aksjene, men det betyr at de enorme rentekostnadene begynner å løpe umiddelbart.

Hele Kværner-kjøpet koster Aker Maritime 2,6 milliarder kroner og det gir månedlige rentekostnader i størrelsesorden 20 millioner kroner.
steinar.dyrnes@aftenposten.no

Mynter. Disse tingene, bl. a. en mynt, ble funnet i går ettermiddag.

Interesserte. Aksel Bernhard Herre og Solveig Herre er ivrige tilskuere til funnene fra Fresjeborgen.

Mangemillionær. Gunnar Hagenlund sammen med samboeren Grete Stærkebye. FOTO: SCANPIX

Modum-mann satset på riktig hoppe, vant 9,4 millioner

49 år gamle Gunnar Hagenlund fra Geithus i Modum vant over ni millioner kroner i V75-spillet på Drammen travbane i går.

Hagenlund leverte inn sin kupong som kostet 300 kroner hos Go'biten Kiosk på Vikersund like før løpene startet i Drammen. Tobarnsfaen fra Geithus

hadde fire bankere på sin kupong, og hestene vant i tur og orden. Etter tre løp var verdien bare 35 kroner, og Hagenlund drømte ikke om at han et par timer senere skulle vinne nesten ti millioner kroner.

- Det var ikke i min vildeste fantasi. Jeg innledet spillet med tre favoritter som bankere, men i det fjerde løpet hadde jeg banker på sjettevaget (!) Arnie's Scotch. Den hesten hadde

jeg tro på før løpet i Skien sist, og da Rune Wiig satte seg i sulkyen denne gangen, var jeg sikker i min sak. I det femte løpet hadde jeg alle hestene, og mistet troen på storgevinst da dagens største favoritt Mac Neal vant. Da var verdien kun 205 kroner, sier en sindig Hagenlund.

- I det sjette løpet hadde jeg krysset av niendevalget Sota på fem hester, og da steg plutselig verdien fra 205 kroner til over 80 000 kroner.

Da måtte jeg gni meg i øynene, for jeg hadde alle hestene i siste løp. Da niendevalget R. B. Quemana vant det siste løpet, var det bare jeg som hadde syv rette. En helt uvirkelig følelse, sier 49-åringen.

- Det har ennå ikke gått opp for meg at jeg har vunnet så mye penger. Foreløpig er bare kupongen et stykke papir. Jeg tror det ikke før pengene går inn på konto, og har ikke tenkt et sekund på

hva jeg skal bruke alle pengene til, sier Hagenlund en halv time etter at storgevinsten var et faktum.
Han kan takke to store overraskelser for sin nye tilværelse som mangemillionær. De to Brekke-løpene for fireårige hopper avsluttet V75-spillet, og med to niendevalg som vinnere, var det klart for tidenes oppgang i norsk hestespill. Fra 205 kroner til 9 451 324 kroner, er en oppgang som er historisk.

Først tapte storfavoritten i kaldblodshestenes oppgjør, og i det siste løpet galopperte favoritten seg tidlig bort. Da var det klart for overlegen seier til niendevalget. Det skjer ofte overraskelser i hoppeløp, og Hagenlund har nok blitt en damenes venn for livet etter storgevinsten i går ettermiddag. Utbetalingen for seks rette blir 1778 kroner, mens det blir 56 kroner til alle med fem rette. (NTB)